ظرفیت های شهرهای بلغارستان: صوفیه

صوفیه، پایتخت و بزرگ‌ترین شهر کشور بلغارستان و یکی از قدیمی‌ترین شهرهای اروپا است که در حدود ۱.۳ میلیون نفر (تا سال ۲۰۲۳) جمعیت دارد و در غرب بلغارستان، در دامنه کوه‌های ویتوشا (Vitosha) و در نزدیکی مرزهای صربستان و مقدونیه شمالی واقع شده است. صوفیه تاریخی بیش از ۷۰۰۰ سال دارد و یکی از قدیمی‌ترین سکونتگاه‌های انسانی در اروپا محسوب می‌شود. در دوره‌های مختلف تحت سلطه تراکی‌ها، رومی‌ها، بیزانسی‌ها و امپراتوری عثمانی بوده است. در سال ۱۸۷۹، پس از استقلال بلغارستان از عثمانی، به عنوان پایتخت بلغارستان انتخاب شد. صوفیه مرکز اقتصادی بلغارستان است و بخش عمده‌ای از صنایع و شرکت‌های بزرگ در این شهر مستقر هستند. بخش‌هایی مانند فناوری اطلاعات، مخابرات و تولید مواد غذایی در این شهر بسیار پررونق هستند. شعار شهر صوفیه: "رشد می‌کنیم، اما پیر نمی‌شویم" است و از معدود پایتخت‌های اروپایی است که در فاصله کمی از مرکز، می‌توان به یک کوه مرتفع رسید. صوفیه حدود ۴۰ درصد از تولید ناخالص داخلی بلغارستان را تولید می‌کند، که این میزان به‌وضوح نشان‌دهنده نقش مهم این شهر در اقتصاد کشور است. از نظر سرانه تولید ناخالص داخلی، صوفیه بالاتر از میانگین ملی بلغارستان قرار دارد و با بسیاری از شهرهای اروپای شرقی قابل مقایسه است. صوفیه یکی از مراکز مهم فناوری در اروپای شرقی است و شرکت‌های بین‌المللی بسیاری در این حوزه در شهر مستقر هستند. صنایع تولیدی مانند داروسازی، محصولات شیمیایی و صنایع غذایی در صوفیه فعال هستند. سرانه تولید ناخالص داخلی در صوفیه تقریباً دو برابر میانگین ملی بلغارستان است. این میزان در سال‌های اخیر با افزایش سرمایه‌گذاری‌های خارجی و رشد بخش فناوری اطلاعات افزایش یافته است. براساس آخرین آمارها، سرانه تولید ناخالص داخلی در صوفیه در حدود ۲۴ هزار تا ۳۰ هزار دلار برآورد می‌شود، که این رقم برای یک شهر اروپای شرقی بسیار قابل توجه است. به طور کلی، صوفیه موتور محرک اقتصاد بلغارستان است و نقش کلیدی در پیشبرد توسعه اقتصادی این کشور ایفا می‌کند.

صوفیه منطقه ای است که دارای مطلوب ترین تصویر جمعیتی است. پایتخت با نرخ بالای ثبت نام، سهم کم تکراری و ترک تحصیل، عملکرد خوب دانشجویان و تعداد بالای دانشجویان دانشگاه در زمینه آموزش پیشتاز است. تعداد پزشکان متخصص از بالاترین تعداد در کشور است. اجرای عدالت نسبتا کند است و میزان کشف جرم در کشور کمترین میزان است. سطح بالای شهرنشینی منطقه سهم بزرگی از جمعیت با دسترسی به شبکه های فاضلاب عمومی را تشکیل می دهد. صوفیه همچنان منطقه ای با فشرده ترین زندگی فرهنگی است.

نقشه شماره ۱: شهر صوفیه:

شاخص های اقتصادی:

این شهر با بالاترین تولید ناخالص داخلی سرانه، باحجمی بیش از دو برابر بیشتر از میانگین ملی و ناحیه صوفیه که در رتبه دوم این دسته قرار دارد. در سال ۲۰۲۰ ، تولید ناخالص داخلی در کشور لوا در برابر ۱۷۳۰۰ لوا سرانه در صوفیه به ۳۸۹۰۰ رسید.

حقوق و درآمدها در حال رشد است و میزان آنها به طور قابل توجهی بالاتراست. متوسط حقوق ناخالص سالانه در صوفیه ۲۳۰۰۰ لوا در مقابل ۱۶۷۰۰ در کل کشور در ۲۰۲۰ بود. این شهر کمترین سطح فقر را دارد. سهم جمعیتی که با محرومیت مادی زندگی می کنند به ۹.۶ درصد می رسد، در مقابل ۱۹.۴ درصد در سطح ملی در سال ۲۰۲۰ بود. جمعیتی که زیرخط فقر ملی است ۱۱.۳ درصد است در حالی که در سال ۲۰۲۱ در سطح ملی ۲۲.۱ درصد بوده است.

عملکرد خوب پایتخت در شاخص های توسعه اقتصادی در پویایی مطلوب بازار کار محلی در سال ۲۰۲۱ نیز نمود دارد. نرخ اشتغال صوفیه ۷۴.۸ درصد در مقابل ۶۸.۱ در سطح ملی است. نرخ بیکاری - ۲.۷ درصد در مقابل ۵.۳ درصد درسطح ملی است.

پایتخت همچنان منطقه ای با بهترین ساختار آموزشی نیروی کار است که در سال ۲۰۲۱ نیز این وضعیت بهتر نیز شد. جمعیت ۲۵ ساله با مدرک دانشگاهی ۵۷/۷ درصد در مقابل ۲۹/۶ درصد سطح ملی است. افراد شاغل با تحصیلات ابتدایی یا پایین ۴/۲ درصد در مقایسه با ۱۶.۶ درصد در سطح کشور است. صوفیه با نسبت افراد ۱۵ تا ۱۹ ساله به افراد ۶۰ تا ۶۴ ساله، دومین نسبت جایگزینی جمعیت (پس از اسلیون) را دارد. ۸۳/۲ درصد در مقایسه با ۶۹/۴ درصد در کل کشور است و این بدین معنی است که به ازای هر ۱۰۰ نفری که قرار است در چند سال آینده بازارکار را ترک کنند، ۸۳ نفر جوان به بازار کار خواهند پیوست.

درسال2020 صوفیه شهر بلامنازع در فعالیت های سرمایه گذاری بود. این شهر دارای بیشترین تعداد بنگاه اقتصادی نسبت به جمعیت خود است 93 - در هر 1000 نفر در مقایسه با میانگین ۶۰ در هزار نفر در سطح ملی است. نرخ رشد مخارج کسب پنج برابر میانگین‌کشوری است و پایتخت در حال حاضر حتی از میانگین کشورجلوتر رفته است و

منطقه در رتبه دوم این رده قرار دارد. ارزش‌تولید در این منطقه نیز با نرخ بالاتری رشد کرده و به ۵۷۸۰۰ لوا- نفر در مقایسه با ۲۷۲۰۰ لوا- نفر در کشور رسیده است. به طورقابل توجهی بالاتر از میانگین است. میزان سرمایه گذاری خارجی در این شهر به ازای هر نفر ۱۰۶۰۰ یورو است حال اینکه این نسبت در کل بلغارستان ۳۹۰۰ یورو برای هر نفر است. تا ۳۰ ژوئن ۲۰۲۲ ، صوفیه دوبار از نظر استفاده از بودجه اتحادیه اروپا در جایگاه اول قرار داشت و به ازای هر نفر ۳۹۷۲ لوا بودجه دریافت کرده بود.

سطح مالیات محلی در ناحیه صوفیه (پایتخت) در سال ۲۰۲۲ دوباره بالاترین سطح در کل کشور باقی ماند. بزرگ‌ترین تفاوت‌ها در مقایسه با آمار ملی در مالیات تجارت خرده‌فروشی (۲۰.۰۰ لوا/متر مربع، در مقایسه با ۱۲.۹۹ لوا/متر مربع در کشور)، مالیات بر تملک غیر رایگان املاک (۳.۰۰٪ در مقابل ۲.۷۵٪ در کشور) و مالیات بر حمل‌ونقل تاکسی (۸۵۰ لوا سالانه در مقابل ۴۷۸ لوا در کشور) ثبت شد. از سایر مالیات‌های تحت نظارت، تنها مالیاتی که زیر نرخ میانگین ملی باقی ماند، مالیات بر املاک غیرمسکونی برای اشخاص حقوقی بود (۱.۸۸ در هزار، در مقابل ۲.۰۶ در هزار در کشور).

شاخص های اجتماعی:

در سال ۲۰۲۱، صوفیه (پایتخت) همچنان منطقه‌ای بود که بهترین تصویر جمعیتی را در کشور ارائه می‌داد. هرچند که نرخ رشد طبیعی جمعیت منفی است و مانند سایر نقاط کشور در حال کاهش است، اما هنوز هم با نرخ −۶.۸‰ در صدر کشور قرار دارد، در حالی که میانگین ملی −۱۳.۲‰ است. صوفیه (پایتخت) به جذب ساکنان جدید ادامه می‌دهد و نرخ مهاجرت خالص ۶.۰‰ است.

نسبت‌های وابستگی سنی در صوفیه به‌طور قابل‌توجهی از میانگین کشور بهتر است. نسبت جمعیت ۶۵ سال به بالا به جمعیت ۰ تا ۱۴ سال ۱۱۴.۲٪ بود، در مقایسه با ۱۴۹.۳٪ در سطح ملی، که تنها منطقه‌ای که پایتخت را پشت سر گذاشته، منطقه سیلوان است. در عین حال، صوفیه در جذب افراد در سن کار پیشرو است و نسبت افراد ۶۵ سال به بالا به افراد ۱۵ تا ۶۴ سال ۲۵.۷٪ است، در حالی که این نسبت در کشور ۳۴.۰٪ است.

ویژگی‌های این منطقه به سطح بسیار بالای شهرنشینی مربوط می‌شود – ۹۵.۵٪ از سرزمین آن – و چگالی جمعیت سه برابر میانگین کشور است – ۴,۷۶۱ نفر در هر کیلومتر مربع، در مقایسه با ۱,۴۸۶ نفر در هر کیلومتر مربع در سطح ملی.

جدول شماره ۱:

شاخص‌های کلیدی برای منطقه صوفیه (پایتخت)

شاخص‌های توسعه اقتصادی	2019	2020	2021	ملی متوسط
تولیدناخالص داخلی (GDP) سرانه (BGN، قیمت های جاری)	38803	38,891	na	17299
میانگین‌حقوق ناخالص سالانه به ازای هر فرد شاغل (BGN)	21,040	22950	na	16687
سهم‌نسبی افراد زیر خط فقر ملی (درصد)	10.0	9.2	11.3	22.1
میانگین‌نرخ فعالیت اقتصادی سالانه جمعیت 15 تا 64 سال (%)	78.0	79.4	75.8	72.0
میانگین‌نرخ اشتغال سالانه جمعیت 15 تا 64 سال (%)	76.4	74.4	74.8	68.1
میانگین‌نرخ بیکاری سالانه جمعیت بالای 15 سال (%)	1.6	2.8	2.7	5.3
سهم‌نسبی جمعیت 25 تا 64 ساله با تحصیلات ابتدایی یا پایین (%)	4.9	3.9	4.2	16.6
سهم‌نسبی جمعیت 25 تا 64 ساله با تحصیلات عالی (%)	52.8	56.8	57.7	29.6
ارزش‌تولید (BGN/نفر)	56667	57800	na	27213
هزینه‌های تحصیل دارایی های ثابت مشهود سرانه (BGN/نفر)	7,147	9,214	na	3,348
سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی برای شرکت های غیرمالی، سرانه(تجمعی) (EUR/نفر)	9,626	10,604	na	3,877
سهم‌نسبی خانوارهای دارای دسترسی به اینترنت (%)	83.0	90.8	90.3	83.5
سهم‌جاده ها در وضعیت خوب (%)	na	na	na	42.0
تراکم‌شبکه جاده (کیلومتر/100 متر مربع از قلمرو)	na	na	na	18.0
رتبه‌بندی شفافیت فعال ارگان های دولت محلی (%)*	78.8	78.3	74.8	70.2

صوفیه در دسته‌بندی آموزش، پیشرو است و دارای نرخ بالای ثبت‌نام، سهم کم ترک تحصیل است. به عنوان مثال در سال ۲۰۲۲، دانش‌آموزان پایتخت در امتحان خارجی ریاضی بعد از کلاس هفتم، نمره متوسط ۴۷.۳ را کسب کردند که بسیار بالاتر از متوسط ملی ۳۵.۳ است. همچنین، نمره متوسط در امتحان سراسری دیپلم در زبان و ادبیات بلغاری "خوب" ۴.۴۲ بود، در حالی که متوسط کشوری "خوب" ۳.۹۷ بود.

در سال ۲۰۲۱، پایتخت همچنان یکی از مناطق کشور با خدمات بهداشتی خوب بود، که با دسترسی آسان به پزشکان متخصص و نرخ پایین مرگ‌ومیر نوزادان برجسته است. شاخص دسترسی به پزشکان عمومی مشابه میانگین ملی است - یک پزشک به طور متوسط برای ۱,۷۵۵ است، در حالی که این رقم در کل کشور به طور متوسط ۱,۷۳۴ نفر است. ظرفیت تخت‌های بیمارستانی نیز مشابه میانگین ملی است - ۵.۶۹ تخت در بیمارستان‌های عمومی به ازای هر ۱,۰۰۰ نفر، در مقایسه با ۵.۶۲ تخت در سطح ملی. تعداد بستری‌ها به ازای هر ۱,۰۰۰ نفر ۳۰۰.۶ است، در حالی که این رقم در سطح کشور ۲۲۲.۶ نفر است. نرخ مرگ‌ومیر نوزادان تقریباً نصف میانگین ملی است.

پایتخت در سال ۲۰۲۰ همچنان در بین مناطق با بالاترین حجم سالانه زباله تولید شده در خانوارها قرار داشت، با ۴۸۰ کیلوگرم در هر نفر، در مقایسه با ۴۰۹ کیلوگرم برای کل کشور. با این حال، تقریباً تمام زباله‌ها برای درمان و بازیافت تحویل داده شد - ۹۸.۴٪، در مقایسه با ۶۹.۳٪ به‌طور میانگین در کشور.

درجه بالای شهرنشینی در این منطقه عامل تعیین‌کننده‌ای برای سهم بالای جمعیت با دسترسی به سیستم‌های فاضلاب عمومی است - ۹۶.۳٪ از جمعیت، در مقابل ۷۶.۳٪ به‌طور ملی، در حالی که کل شبکه فاضلاب به

تصفیه‌خانه‌های فاضلاب متصل است، در مقایسه با ۶۶.۷٪ به‌طور میانگین در سطح کشور.

صوفیه در سال ۲۰۲۰ در بین مناطق با بالاترین حجم سالانه زباله‌های خانگی باقی ماند، با ۴۸۰ کیلوگرم به ازای هر نفر، در مقابل ۴۰۹ کیلوگرم برای کل کشور. با این حال، تقریباً تمام زباله‌ها برای درمان و بازیافت تحویل داده شد – ۹۸.۴٪، در مقایسه با ۶۹.۳٪ به‌صورت میانگین در کشور.

درجه بالای شهرنشینی در منطقه عامل تعیین‌کننده‌ای برای سهم بالای جمعیت با دسترسی به سیستم‌های فاضلاب عمومی است – ۹۶.۳٪ از جمعیت، در مقابل ۷۶.۳٪ به‌صورت ملی، در حالی که کل شبکه فاضلاب به تصفیه‌خانه‌های فاضلاب متصل است، در مقایسه با ۶۶.۷٪ به‌صورت میانگین در سطح کشور.

جدول شماره ۲

شاخص‌های توسعه اجتماعی	2019	2020	2021	ملی متوسط
نرخ‌افزایش طبیعی (‰)	2.0-	3.5-	6.8-	13.2-
نرخ‌خالص مهاجرت (‰)	2.4	12.0-	6.0	1.9
میانگین‌نمرات در آزمون کارشناسی ارشد دولتی درزبان و ادبیات بلغاری **	4.63	4.58	4.42	3.97
میانگین‌نمرات امتحان خارجی سراسری ریاضی بعد از پایه هفتم (امتیاز)**	48.1	50.1	47.3	35.3
نرخ‌ثبت نام خالص جمعیت (پایه پنجم تا هفتم) (%)	89.4	88.8	89.1	85.9
تعدادمعلمان در مدارس ابتدایی و متوسطه به ازای هر 1000 دانش آموز	85	93	87	97
بیمه‌شدگان سلامت به عنوان سهم جمعیت (درصد)	87.1	87.1	89.0	88.7
تعدادافراد به ازای هر پزشک عمومی	1712	1,728	1,755	1,734
جرایم‌علیه شخص و دارایی به ازای هر 1000 نفر	13.3	11.4	10.4	9.8
حجم‌کار واقعی قضات کیفری در دادگاه منطقه (پرونده/ماه)	12.0	10.6	11.3	9.0
سهم‌جمعیت ساکن در شهرک های دارای سیستم فاضلاب عمومی (%)	96.3	96.3	na	76.3
زباله‌های خانگی تولید شده سرانه جمعیت خدمات دهی شده (کیلوگرم/نفر/سال)	476	480	na	409
سهم‌زباله های خانگی تحویل داده شده برای تصفیه و بازیافت (%)	98.4	98.4	na	69.3
تعدادبازدید از سینماها به ازای هر 1000 نفر از جمعیت متوسط سالانه	1756	473	814	351
تعدادبازدید از موزه ها به ازای هر 1000 نفر از جمعیت متوسط سالانه	652	207	290	426

فرهنگ و گردشگری:

شهر صوفیه، پایتخت بلغارستان، میزبان چندین دانشگاه معتبر است که برخی از آنها عبارتند از:

۱. دانشگاه صوفیه "سنت کلیمنت اوخریدسکی": قدیمی‌ترین مؤسسه آموزش عالی در بلغارستان که در سال ۱۸۸۸ تأسیس شده و دارای ۱۶ دانشکده و سه گروه آموزشی است.

۲. دانشگاه پزشکی صوفیه: این دانشگاه در سال ۱۹۱۷ تأسیس شده و شامل چهار دانشکده پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی و بهداشت عمومی است.

۳. دانشگاه فنی صوفیه: با سابقه‌ای طولانی در آموزش مهندسی، این دانشگاه دارای ۱۴ دانشکده، چندین بخش و یک کالج است که در آن دانشجویان آموزش می‌بینند و تحقیقات علمی انجام می‌شود.

۴. دانشگاه جدید بلغارستان: این دانشگاه دارای ۴ دانشکده، ۲۴ گروه تحصیلی و ۶ مرکز تحقیقاتی است که دانشجویان در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری در آن‌ها به تحصیل می‌پردازند.
۵. دانشگاه ملی و اقتصاد جهانی: یکی از بزرگ‌ترین مؤسسات آموزش عالی اقتصادی در بلغارستان که برنامه‌های متنوعی در زمینه اقتصاد و علوم اجتماعی ارائه می‌دهد.
۶. دانشگاه معماری، مهندسی عمران و ژئودزی: آموزش رشته‌های مرتبط با معماری و مهندسی عمران.

شهر صوفیه، پایتخت بلغارستان، زادگاه و محل زندگی بسیاری از شخصیت‌های مشهور در زمینه‌های مختلف است. در ادامه به برخی از این افراد برجسته اشاره می‌کنیم:
۱. دیمیتار برباتوف (**Dimitar Berbatov**): فوتبالیست حرفه‌ای که در باشگاه‌های معتبری مانند منچستر یونایتد بازی کرده است.

۳. یوردانکا فانداکووا (**Yordanka Fandakova**): سیاستمدار و شهردار فعلی صوفیه که از سال ۲۰۰۹ در این سمت فعالیت می‌کند.

۴. ایلیا بسانتسکی (**Iliya Beshkov**): نقاش و کاریکاتوریست معروف بلغاری که تأثیر زیادی در هنر معاصر این کشور داشته است.

۵. آسِن زلاتاروف (**Asen Zlatarov**): شیمیدان، نویسنده و فعال اجتماعی که نقش مهمی در توسعه علمی بلغارستان ایفا کرده است.

و همچنین مارین درینوف (تاریخ و زبان‌شناسی)، استفان دودوف (علوم کامپیوتر)، ریستو شیوچف (مهندسی و فضانوردی)، بوگدان فیلوف (باستان‌شناسی و تاریخ هنر) و ایوان گشف (اقتصاد و علوم اجتماعی) از جمله شخصیت‌های علمی برجسته صوفیه هستند که در توسعه علوم مختلف نقش بسزایی داشته‌اند.

شهر صوفیه، پایتخت بلغارستان، یکی از مقاصد گردشگری جذاب در اروپا است که با ترکیبی از تاریخ، فرهنگ، و طبیعت زیبا، گردشگران را به خود جذب می‌کند. کلیسای جامع الکساندر نوسکی، یکی از بزرگ‌ترین کلیساهای ارتدوکس در جهان که با معماری زیبا و گنبد طلایی خود نمادی از صوفیه محسوب می‌شود. کلیسای بویانا، یک میراث جهانی یونسکو با نقاشی‌های دیواری قرون وسطایی که از شاهکارهای هنر مذهبی به شمار می‌رود. مسجد بانیا باشی، مسجد تاریخی مربوط به دوران امپراتوری عثمانی، که نشان‌دهنده تنوع فرهنگی صوفیه است.

گرایشات سیاسی در صوفیه:

صوفیه، پایتخت بلغارستان، به عنوان مرکز سیاسی، اقتصادی، و فرهنگی کشور، بازتابی از تنوع گرایش‌های سیاسی موجود در این کشور است این شهر محل تلاقی گرایش‌های مختلف سیاسی است. پس از فروپاشی کمونیسم در سال ۱۹۸۹، بلغارستان وارد مرحله گذار به دموکراسی شد و این روند بر گرایش‌های سیاسی شهر صوفیه تأثیرگذار بوده است.گرایش‌های لیبرال و راست میانه در میان شهروندان صوفیه به دلیل تحصیلات بالاتر، دسترسی به اطلاعات، و ارتباطات جهانی‌تر، بیشتر از مناطق روستایی است.

حزب شهروندان برای توسعه اروپای بلغارستان (GERB)، این حزب راست‌گرای میانه در صوفیه طرفداران زیادی دارد و بارها در انتخابات ملی و محلی موفق بوده است. حزب سوسیالیست بلغارستان (BSP)، با گرایش‌های چپ و میراث دوران کمونیسم، همچنان در میان برخی از اقشار قدیمی‌تر محبوبیت دارد. حزب جنبش برای حقوق و آزادی‌ها (MRF)، نماینده اقلیت ترک و مسلمانان بلغارستان است و در برخی مناطق از جمله صوفیه فعالیت دارد.ائتلاف‌های لیبرال و سبز، در میان جوانان و تحصیل‌کردگان شهر، گرایش به ائتلاف‌های لیبرال و محیط‌زیستی در حال افزایش است. در این شهر طبقه متوسط و تحصیل‌کرده تمایل به گرایش‌های لیبرال، اصلاح‌طلب و طرفدار اتحادیه اروپا دارند و کارگران و اقشار کم‌درآمد گرایش بیشتری به احزاب سوسیالیستی یا پوپولیستی دارند.

جدول شماره ۳، آرای مردم صوفیا در انتخابات ۲۷ اکتبر ۲۰۲۴ به احزاب مختلف

احزاب	تعداد آرا	کرسی مجلس
استمرار و تغییر	۱۳۵۳۱۷	۱۵
گرب (شهروندان برای توسعه اروپایی بلغارستان)	۱۳۵۱۶۳	۱۵
احیا	۷۶۰۲۸	۹
سوسیالیست بلغارستان	۳۷۸۹۰	۴
چنین مردمی	۳۲۹۹۶	۴
مچ	۲۰۲۴۶	۴
اتحاد برای حقوق و آزادی‌ها	۱۰۳۴	۱

منبع: سایت ستاد انتخابات بلغارستان

زمینه های همکاری با ایران:

فرهنگی:

شهر صوفیا پایتخت بلغارستان، با ایران در زمینه‌های مختلفی همکاری می‌کند که شامل حوزه‌های فرهنگی، اقتصادی و گردشگری می‌شود. در سال ۱۳۹۴، یادداشت تفاهمی میان پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری ایران و دانشگاه صوفیا بلغارستان امضا شد که بر تبادل پژوهشگران، کارشناس‌ها و متخصصان در زمینه‌های مختلف میراث فرهنگی، باستان‌شناسی، تاریخ معماری و زبان‌شناسی تأکید دارد و می توان آن را مجدد فعال نمود. آثار ادبی ایران، مانند شعر حافظ، خیام، مولانا، فردوسی و ابن سینا، در بلغارستان شناخته شده و مورد توجه است. ترجمه و انتشار این آثار در بلغارستان به تقویت روابط فرهنگی میان دو کشور می تواند کمک کند.

اقتصادی:

با توجه به نرخ پایین مالیات در بلغارستان و تمایل این کشور به جذب سرمایه‌گذاری، فرصت‌های مناسبی برای همکاری‌های اقتصادی و تجاری میان ایران و بلغارستان وجود دارد که با تلاش سفارت جمهوری اسلامی ایران در صوفیه تجارت میان دو کشور رشد ملموسی داشته است. بلغارستان یکی از کشورهای اروپایی است که هزینه‌های پایین‌تری برای تولید و راه‌اندازی کسب‌وکارها دارد. این امر باعث می‌شود که برای ایران که به دنبال کاهش هزینه‌ها و افزایش صادرات است، فرصتی مناسب باشد. بلغارستان به عنوان یک اقتصاد نوظهور، فرصت‌های زیادی برای رشد و توسعه دارد که می‌تواند برای سرمایه‌گذاران ایرانی جذاب باشد. به دلیل عضویت بلغارستان در اتحادیه اروپا، ایران می‌تواند از این موقعیت برای دسترسی به بازارهای بزرگتر اروپایی بهره‌برداری کند. ایران از نظر منابع طبیعی، نفت، گاز، محصولات کشاورزی، و صنایع دستی دارای تنوع بالایی است که می‌تواند نیازهای بازار بلغارستان را تامین کند. بلغارستان به دلیل داشتن کشاورزی توسعه‌یافته، نیازمند واردات مواد غذایی و محصولات کشاورزی است که ایران می‌تواند این نیاز را برآورده کند.

در مجموع، زمینه‌های متعددی برای همکاری میان شهر صوفیا و ایران وجود دارد که با تقویت روابط در این حوزه‌ها، می‌توان به توسعه و گسترش مناسبات دو کشور کمک کرد.